

Vantaan ratikan allianssin rakentajakumppanien valinta / HW

VD/380/02.08.00.00/2024

HW

Vantaan ratikan hankinnan hankintamenettely on toteutettu kevään ja alkukesän 2024 aikana erityisalojen hankintalain 38 §:n mukaisena neuvottelumenettelynä, joka on käynnistetty maaliskuussa 2024 julkaistulla hankintailmoituksella. Kokonaistaloudellisen arvioinnin perusteella hankintayksikkö esittää valittaviksi kaksi palveluntuottajaa Vantaan ratikan allianssin rakentajakumppaneiksi. Rakentamisesta vastaavat palveluntuottajat on kilpailutettu erikseen länsiosalle ja itäosalle. Allianssihakinnan kokonaisarvo on n. 660 milj. euroa (alv 0 %), josta HSY:n osuus on n. 57 milj.euroa (alv 0 %) ja Helsingin osuus n. 15 milj.euroa (alv 0 %) . Rakentamisen osuus em. 660 milj.euron (alv 0 %) kokonaissummasta on n. 560 milj. euroa (alv 0 %).

Kaupunkitilalautakunta on päättänyt 20.3.2024 § 21 merkitä tiedoksi allianssikiilpailituksen periaatteet. Kaupunki on julkaissut hankintaa koskevan alustavan tarjouspyynnön ja osallistumispyynnön HILMA:ssa 26.3.2024 (TED-ilmoitus 27.3.2024, 183492–2024). Hankinta on EU-kynnysarvon ylittävä hankinta, johon sovelletaan erityisalojen hankintalakia (1398/2016). Hankinta on toteutettu neuvottelumenettelyllä.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) toimii alliansseissa toisena tilaajana. Helsingin kaupunki ja Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy ovat sopineet, että Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy toimii Vantaan ratikan Helsingin puolelle ulottuvan osuuden tilaajana itäosan allianssissa. Kaikki tilaajaosapuolet tekevät omat hankintapäätöksensä. Lisäksi Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy avustaa Vantaan kaupunkia hankkeen kehitys- ja toteutusvaiheissa ratateknisten järjestelmien asiantuntijana. Tästä palveluhankinnasta tehdään erillinen hankintapäätös.

Hankintaan liittyy kolme mahdollista optiokokonaisuutta: hankelaajuuden ulkopuoliset johtosiirrot ja infran uusiminen (arvio enimmäisarvosta 20 milj. euroa (alv 0 %)), Vantaan liittyvien katu- ja kunnallisteknisten hankkeiden toteutus (arvio enimmäisarvosta n. 57 milj. euroa (alv 0 %)) sekä Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy omistamaan Vaaralan varikkoon liittyvät ratatyöt (arvio enimmäisarvosta n. 20 milj. euroa (alv 0 %)). Yleisenä periaatteena optioiden käyttöönoton osalta on, että optioiden mahdollisesta tilaamisesta päättää tavanomaisen päätöksentekoprosessinsa ja hallintosääntönsä mukaisesti se tilaajataho, jonka omistukseen ko. option kohde tulee.

Kaupunkitilalautakunta on päättänyt 15.5.2024 § 23 valita neuvottelumenettelyyn kaikki neljä (4) osallistumishakemuksen jättänyttä ehdokasta. Neuvotteluvaiheeseen on valittu ryhmittymät:

- **Great Vantaa** (GRK Suomi Oy, Kreate Oy)
- **Ratva** (YIT Infra Oy, NRC group Finland Oy)
- **Teli** (Skanska Infra Oy, Skanska Talonrakennus Oy)
- **Valssi** (Destia Oy, Destia Rail Oy)

Vantaan kaupunki on lähettänyt 19.4.2024 valituiksi tulleille tarjoajille kutsun neuvotteluihin. Hankinnan neuvotteluvaihe käynnistettiin ja ensimmäinen työpajajakso tarjoajien kanssa on pidetty 10.5.–13.5.2024. Toinen työpajajakso on pidetty 13.6.–16.6.2024, jolloin on pidetty myös hankintaa koskevat kaupalliset neuvottelut.

Tarjoajien tuli palauttaa lopulliset laatutarjouksensa yksi (1) päivä viimeisen työpajapäivänsä jälkeen. Laatutarjouksissa arvioitavia osa-alueita ovat

1. Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet (vertailuperuste 1.1)
2. Riskit ja mahdollisuudet (vertailuperuste 1.2)
3. Ehdotus Tikkurilanraition tunnelin toteuttamisesta (vertailuperuste 1.3)

Kaikki tarjoajat jättivät lopulliset laatutarjouksensa ajallaan.

Työpajoissa arvioitiin tarjoajien kyvykkyyttä toimia hankkeessa. Arvioitavia osa-alueita ovat

1. Luottamuksen rakentaminen (vertailuperuste 2.1)
2. Työpajatuotos (vertailuperuste 2.2)

Kaikki tarjoajat osallistuivat työpajoihin tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisesti.

Tilaaja on julkaissut HILMA:ssa lopullisen tarjouspyynnön 20.06.2024, jossa on huomioitu työpajoissa ja sopimusneuvotteluissa esiin nousseet tarkennukset alustavaan tarjouspyyntöön. Tarjouspyynnön perusteella kaikki tarjoajat ovat jättäneet 4.7.2024 lopulliset hintatarjouksensa, jotka sisältävät

1. Palkkiotarjous länsiosalle (arviointiperuste 3.1)
2. Palkkiotarjous itäosalle (arviointiperuste 3.2)

Kaikki vastaanotetut tarjouksen osat olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Palkkiotarjoukset on avattu vasta sen jälkeen, kun lopulliset laatupisteet (arviointiperusteet 1 ja 2) ovat selvillä. Vantaan kaupungin tarjouspyyntöaineistossa nimeämät henkilöt ovat arvioineet saadut tarjoukset ja arvioinneista on laadittu perustelumuiotio, joka on päätösesityksen liitteenä.

Saatujen tarjousten lopulliset yhteispisteet:

	Länsiosa	Itäosa
Great Vantaa	87,01	86,29
Ratva	80,92	79,55
Teli	59,67	57,46
Valssi	96,00	95,52

Tarjousten vertailussa valitaan ensin kokonaistaloudellisesti edullisin palveluntuottaja länsiosalle, minkä jälkeen valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin palveluntuottaja itäosalle. Länsiosalle valittu palveluntuottaja ei voi tulla valituksi itäosalle, vaan tässä tapauksessa valitaan kokonaistaloudellisesti toiseksi edullisin palveluntuottaja itäosalle.

Kokonaisarvioinnin perusteella Katujen ja puistojen palvelualue esittää, että länsiosan allianssin rakentajakumppaniksi valitaan kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen jättänyt ryhmittymä Valssi ja itäosan allianssin rakentajakumppaniksi valitaan kokonaistaloudellisesti toiseksi edullisimman tarjouksen jättänyt ryhmittymä Great Vantaa.

Hanke toteutetaan hyväksytyjen hankesuunnitelmien enimmäishinnan puitteissa. Hankintapäätöksen jälkeen alkavan allianssin kehitysvaiheen (KAS) arvioidaan kestävän n. 10 kuukautta, jonka jälkeen tavoitteena on tehdä allianssin yhteinen päätös toteutusvaiheeseen siirtymisestä. Tarkempi aikataulu

laaditaan ja hyväksytään kehitysvaiheen alussa. Hanke etenee toteutusvaiheeseen näillä näkymin kesällä 2025, mikäli kehitysvaiheen päättyessä voidaan yhteisesti todeta, että enimmäishinta ei tule suurella todennäköisyydellä ylittymään.

Kehitysvaiheessa sopimusosapuolet suunnittelevat yhdessä hankkeen sisällön ja toteutuksen sekä määrittävät sen tavoitekustannuksen ja kannustinjärjestelmän. Kehitysvaiheen aikana sovitaan mahdollisesti myös toteutettavaksi ns. valmistelevia töitä esimerkiksi Tikkurilan ratapihalla, mikäli allianssit yhdessä katsovat valmistelevien töiden edistävän hankkeen toteutusta aikataulussaan vaarantamatta kuitenkaan tavoitekustannuksen syntymistä.

Voittaneilta ryhmittymiltä pyydetään ennen kehitysvaiheen sopimusten allekirjoitusta hankintalain edellyttämät rikosrekisteritiedot. Muut hankintalain edellyttämät selvitykset esitettävästä urakoitsijasta on tehty hankinnan aiemmassa vaiheessa.

Hankintasopimus syntyy vasta erillisen kirjallisen sopimuksen tekemisellä, joka voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun tarjoajien katsotaan saaneen tiedon päätöksestä (odotusaika).

Sovelletut oikeusohjeet: Hankintalaki, Vantaan kaupungin hankintaohjeet sekä Vantaan kaupungin hallintosääntö.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 14 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 18

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) valita allianssin rakentajakumppaniksi länsiosalle kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen jättänyt ryhmittymä Valssi,
- b) valita allianssin rakentajakumppaniksi itäosalle kokonaistaloudellisesti toiseksi edullisimman tarjouksen jättänyt ryhmittymä Great Vantaa,
- c) todeta, että allianssien kehitysvaiheen sopimukset voidaan allekirjoittaa vasta sitten, kun valtion rahoitus hankkeeseen on varmistunut, ja
- d) valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja neuvottelemaan ja allekirjoittamaan toteutusvaiheen sopimukset, mikäli kehitysvaiheen jälkeen kaikki allianssikumppanit päättävät yhdessä edetä toteutusvaiheeseen.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkitilalautakunnan jäsen Tuomas Vanhanen esitti kaupunkitilalautakunnan jäsen Minna Heikkisen kannattamana asian jättämistä pöydälle.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Vanhasen esitystä pöydällepanosta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Ellonen, Hummastenniemi, Hynninen, Kiljunen, Liutu, Oja, Pajunen, Puha, Siniketo-Pietilä, Toivonen, Viilo) ja 4 ei-ääntä (Hartikainen, Heikkinen, Lind, Vanhanen). Puheenjohtaja totesi esityksen pöydällepanosta tulleen hylätyksi. Asian käsittelyä jatkettiin.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupungininsinöörin esitys.

Merkittiin, että vasemmistoliiton lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon sosialidemokraattinen lautakuntaryhmä yhtyi:

”Iso ratikkahanke luo tilaisuuden tuoda käytäntöön kaupunginvaltuustossa hyväksytyjä linjauksia, joilla osallistettaisiin vantaalaisia opiskelijoita ja kehitettäisiin yleisesti rakennushankkeiden valvontaa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sen, että aliurakkasopimuksiin tulee kirjata Vantaan Varian rakennusalan oppilaiden tukeminen työharjoittelupaikkojen tarjoamisen kautta. Ratikkahankkeessa tulee kehottaa urakoitsijoita oppilaitosyhteistyöhön. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt, että Vantaalla pilotoidaan harmaan talouden työmaakierrokset samaan tapaan kuin Helsingissä, jonka kohteita valvotaan yhteisillä työmaakierroksilla kaupungin, Rakennusteollisuus Ry:n ja Rakennusliiton kesken. Vantaan on aloitettava kierrosten pilotointi ja parannettava siten valvonnan tasoa.”

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Perustelumuistio

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 040 534 6960,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)